

УДК 342.9

Омельченко Андрій Володимирович,
доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри цивільного та трудового права
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана
orcid.org/0000-0002-8407-8555

СУСПІЛЬНІ ВІДНОСИНИ У МЕДИЧНІЙ СФЕРІ ЯК ПРЕДМЕТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Дослідження суспільних відносин у медичній сфері як предмета адміністративно-правового регулювання має на меті підвищення ефективності функціонування її адміністративно-правового механізму, створення належних організаційно-правових умов для покращення захисту прав та інтересів пацієнтів медичної сфери. Метою статті є характеристика суспільних відносин у медичній сфері як предмета адміністративно-правового регулювання.

Законодавство України про охорону здоров'я базується на Конституції України і складається з Основ законодавства України про охорону здоров'я та інших прийнятих відповідно до них актів законодавства, що регулюють суспільні відносини у сфері охорони здоров'я.

Поняття «медична сфера» в законодавстві України не визначене. Це поняття є загальним і застосовується при характеристиці суспільних відносин у сфері охорони здоров'я, медичної допомоги та медичного обслуговування. Аналіз законодавства свідчить про те, що поняття «охорона здоров'я» є більш широким у порівнянні із поняттями «медична допомога» та «медичне обслуговування». Поняття «медична сфера» є складовою частиною більш широкого поняття «сфера охорони здоров'я».

Суспільні відносини у медичній сфері як предмет адміністративно-правового регулювання мають такі ознаки: це суспільні відносини з приводу надання медичної допомоги та медичного обслуговування; зазначені суспільні відносини мають як публічно-правовий, так і приватно-правовий характер; суб'єктами діяльності у медичній сфері є заклади охорони здоров'я, реабілітаційні заклади, відділення, підрозділи та фізичні особи - підприємці, які зареєстровані та одержали відповідну ліцензію у встановленому законом порядку, професійно підготовлені медичні працівники; предмет діяльності у медичній сфері визначається змістом медичної допомоги та медичного обслуговування.

Ключові слова: предмет права, адміністративно-правове регулювання, охорона здоров'я, медична допомога, медичне обслуговування, організація охорони здоров'я.

Omelchenko A. PUBLIC RELATIONS IN THE MEDICAL SPHERE AS A SUBJECT OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION

The study of public relations in the medical field as a subject of administrative and legal regulation aims to increase the effectiveness of the functioning of its administrative and legal mechanism, to create appropriate organizational and legal conditions for improving the protection of the rights and interests of patients in the medical field. The purpose of the article is to characterize public relations in the medical field as a subject of administrative and legal regulation.

The legislation of Ukraine on health care is based on the Constitution of Ukraine and consists of the Fundamentals of the legislation of Ukraine on health care and other legislative acts adopted in accordance with them, which regulate public relations in the field of health care.

The concept of «medical sphere» is not defined in the legislation of Ukraine. This concept is general and is used when characterizing public relations in the field of health care, medical care and medical services. The analysis of the legislation shows that the concept of «health care» is broader compared to the concepts of «medical assistance» and «medical service». The concept of «medical field» is a constituent part of the broader concept of «health care field».

Public relations in the medical field as a subject of administrative and legal regulation have the following characteristics: these are public relations regarding the provision of medical assistance and medical services; the specified public relations have both a public and private legal character; subjects of activity in the medical field are health care institutions, rehabilitation institutions, departments, subdivisions and natural persons - entrepreneurs who are registered and received the appropriate license in accordance with the procedure established by law, professionally trained medical workers; the subject of activity in the medical field is determined by the content of medical care and medical service.

Key words: subject of law, administrative and legal regulation, health care, medical assistance, medical service, organization of health care.

Постановка проблеми. Предметом правового регулювання є суспільні відносини, що урегульовані нормами права. Залежно від предмету та методу правового регулювання окремих сфер суспільних відносин, система права поділяється на галузі, підгалузі, інститути права. Кожна із галузей права має свій предмет правового регулювання, у тому числі і галузь адміністративного права.

Дослідження суспільних відносин у медичній сфері як предмета адміністративно-правового регулювання має на меті підвищення ефективності функціонування її адміністративно-правового механізму, державного регулювання у сфері надання медичних послуг, створення належних організаційно-правових умов для покращення захисту прав та інтересів пацієнтів медичної сфери.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Правове регулювання сфери охорони здоров'я та медичної сфери стало предметом наукових досліджень широкого кола авторів [1–15], однак науково-теоретичні дослідження сфери охорони здоров'я як предмета правового регулювання потребують свого подальшого розвитку.

Метою статті є характеристика суспільних відносин у медичній сфері як предмета адміністративно-правового регулювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно енциклопедичного визначення предметом права є правовідносини, тобто суспільні відносини, що регулюються правом. Правовідносини стосуються матеріальних і нематеріальних благ, які є об'єктом права. Предмет права фактично збігається з поняттям предмета правового регулювання і може бути як загальним, так і родовим. Останній є критерієм для класифікації загальної системи права по галузях та інститутах відповідно до специфіки тих чи інших груп суспільних відносин, урегульованих у правовому порядку. Поняття «предмет права» має важливе значення для встановлення обсягу і характеру регламентованих правом суспільних відносин [16, с. 60].

До предмета адміністративного права входять групи однорідних суспільних відносин, що формуються: а) у ході державного управління економічною, соціально-культурною та адміністративно-політичною сферою; б) у ході діяльності щодо забезпечення реалізації та захисту в адміністративному порядку прав і свобод громадян, надання адміністративних послуг; в) у процесі внутрішньої організації та діяльності апаратів державних органів, органів місцевого самоврядування, а також у зв'язку із проходженням державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; г) у зв'язку із реалізацією юрисдикції адміністративних судів; д) у ході застосування заходів адміністративної відповідальності [17, с. 87].

Характеризуючи суспільні правовідносини у медичній сфері, слід дослідити склад цих правовідносин, а саме їх правовий зміст, систему суб'єктів та предмет.

Відповідно до ст. 49 Конституції України кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. Держава сприяє розвитку лікувальних закладів усіх форм власності. Держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя [18].

Законодавство України про охорону здоров'я базується на Конституції України і складається з Основ законодавства України про охорону здоров'я та інших прийнятих відповідно до них актів законодавства, що регулюють суспільні відносини у сфері охорони здоров'я.

У преамбулі Основ законодавства України про охорону здоров'я зазначається, що кожна людина має природне невід'ємне і непорушне право на охорону здоров'я. Суспільство і держава відповідальні перед сучасним і майбутніми поколіннями за рівень здоров'я і збереження генофонду народу України, забезпечують пріоритетність охорони здоров'я в діяльності держави, поліпшення умов праці, навчання, побуту і відпочинку населення, розв'язання екологічних проблем, вдосконалення медичної допомоги і запровадження здорового способу життя. Основи законодавства України про охорону здоров'я визначають правові, організаційні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я в Україні, регулюють суспільні відносини у цій сфері з метою забезпечення гармонійного розвитку фізичних і духовних сил, високої працездатності і довголітнього активного життя громадян, усунення факторів, що шкідливо впливають на їх здоров'я, попередження і зниження захворюваності, інвалідності та смертності, поліпшення спадковості [19].

Слід зазначити, що термін «медична сфера» в законодавстві України не визначений. Це поняття є загальним і застосовується при характеристиці суспільних відносин у сфері охорони здоров'я, медичної допомоги та медичного обслуговування.

Аналіз законодавства свідчить про те, що поняття «охорона здоров'я» є більш широким у порівнянні із поняттями «медична допомога» та «медичне обслуговування». Порівняємо визначення цих понять, які містяться у ст. 3 Основ законодавства України про охорону здоров'я:

- охорона здоров'я - система заходів, спрямованих на збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини при максимальній біологічно можливій індивідуальній тривалості її життя. Такі заходи здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, заклади охорони здоров'я; фізичні особи - підприємці, які зареєстровані у встановленому законом порядку та одержали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики; медичні та фармацевтичні працівники, фахівці з реабілітації, громадські об'єднання і громадяни;

- медична допомога - діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику та лікування у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами;

- медичне обслуговування - діяльність закладів охорони здоров'я, реабілітаційних закладів, відділень, підрозділів та фізичних осіб - підприємців, які зареєстровані та одержали відповідну ліцензію у

встановленому законом порядку, у сфері охорони здоров'я, що не обов'язково обмежується медичною допомогою та/або реабілітаційною допомогою, але безпосередньо пов'язана з їх наданням [19].

Таким чином, можна зробити висновок про те, що поняття «медична сфера» є складовою частиною більш широкого поняття «сфера охорони здоров'я».

Охорона здоров'я є загальним обов'язком суспільства та держави. Державні, громадські або інші органи, підприємства, установи, організації, посадові особи та громадяни зобов'язані забезпечити пріоритетність охорони здоров'я у власній діяльності, не завдавати шкоди здоров'ю населення і окремих осіб, у межах своєї компетенції надавати допомогу особам, які її потребують за станом здоров'я, особам з інвалідністю та потерпілим від нещасних випадків, сприяти працівникам органів і закладів охорони здоров'я в їх діяльності, а також виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством про охорону здоров'я [19].

З метою розкриття теми даної статті зупинимося більш детально на аналізі адміністративно-правових основ організації охорони здоров'я, медичної допомоги та медичного обслуговування.

Слід зазначити, що охорона здоров'я є одним із пріоритетних напрямів державної діяльності. Держава формує політику охорони здоров'я в Україні та забезпечує її реалізацію. Основу державної політики охорони здоров'я формує Верховна Рада України шляхом закріплення конституційних і законодавчих засад охорони здоров'я, визначення її мети, головних завдань, напрямів, принципів і пріоритетів, встановлення нормативів і обсягів бюджетного фінансування, створення системи відповідних кредитно-фінансових, податкових, митних та інших регуляторів, затвердження загальнодержавних програм охорони здоров'я. Державна політика охорони здоров'я забезпечується бюджетними асигнуваннями в розмірі, що відповідає її науково обгрунтованим потребам, але не менше десяти відсотків національного доходу (ст.ст. 12, 13 Основ законодавства України про охорону здоров'я) [19].

Реалізація державної політики охорони здоров'я покладається на органи виконавчої влади. Так, Кабінет Міністрів України організує розробку та здійснення державних цільових програм, створює економічні, правові та організаційні механізми, що стимулюють ефективну діяльність в сфері охорони здоров'я, забезпечує розвиток мережі закладів охорони здоров'я, укладає міжурядові угоди і координує міжнародне співробітництво з питань охорони здоров'я, а також в межах своєї компетенції здійснює інші повноваження, покладені на органи виконавчої влади в сфері охорони здоров'я. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади в межах своєї компетенції розробляють програми і прогнози в сфері охорони здоров'я, визначають єдині науково обгрунтовані державні стандарти, критерії та вимоги, що мають сприяти охороні здоров'я населення, здійснюють державний контроль і нагляд та іншу виконавчо-розпорядчу діяльність в сфері охорони здоров'я [19].

Важливими є питання стандартизації у сфері охорони здоров'я. Так, систему стандартів у сфері охорони здоров'я складають державні соціальні нормативи та галузеві стандарти. Державні соціальні нормативи у сфері охорони здоров'я встановлюються відповідно до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 5 жовтня 2000 р. № 2017-III [20]. Галузеві стандарти у сфері охорони здоров'я, стандарти медичної допомоги (медичні стандарти) визначаються Основами законодавства України про охорону здоров'я, розробляються і затверджуються Міністерством охорони здоров'я України.

Реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я забезпечують органи охорони здоров'я (Міністерство охорони здоров'я України; інші центральні органи виконавчої влади, які реалізують державну політику у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення, контролю якості та безпеки лікарських засобів, протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань, місцеві державні адміністрації).

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють розвитку закладів охорони здоров'я усіх форм власності. Мережа державних і комунальних закладів охорони здоров'я формується з урахуванням планів розвитку госпітальних округів, потреб населення у медичному обслуговуванні, необхідності забезпечення належної якості такого обслуговування, своєчасності, доступності для громадян, ефективного використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. Заклади охорони здоров'я можуть добровільно проходити акредитацію в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. За організаційно-правовою формою заклади охорони здоров'я державної власності можуть утворюватися та функціонувати як державні некомерційні підприємства або державні установи. За організаційно-правовою формою заклади охорони здоров'я комунальної власності можуть утворюватися та функціонувати як комунальні некомерційні підприємства або комунальні установи. Заклади охорони здоров'я комунальної власності можуть утворюватися та функціонувати шляхом здійснення співробітництва територіальних громад у формах, передбачених законом. Заклади охорони здоров'я приватної власності не обмежені у виборі організаційно-правової форми [19].

Фінансове забезпечення охорони здоров'я може здійснюватися за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, коштів юридичних та фізичних осіб, а також з інших джерел, не заборонених законом. Кошти Державного бюджету України та місцевих бюджетів, призначені на охорону здоров'я, використовуються, зокрема, для забезпечення медичної та реабілітаційної допомоги населенню, фінансування державних цільових і місцевих програм охорони здоров'я та фундаментальних наукових

досліджень у цій сфері. Держава організовує матеріально-технічне забезпечення охорони здоров'я в обсязі, необхідному для надання населенню гарантованого рівня медичної та реабілітаційної допомоги [19].

Держава через спеціально уповноважені органи виконавчої влади здійснює контроль і нагляд за додержанням законодавства про охорону здоров'я, державних стандартів, критеріїв та вимог, спрямованих на забезпечення здорового навколишнього природного середовища і санітарно-епідемічного благополуччя населення, нормативів професійної діяльності в сфері охорони здоров'я, вимог Державної Фармакопеї, стандартів медичного обслуговування, медичних матеріалів і технологій та протоколів надання реабілітаційної допомоги [19].

Отже, проведений аналіз наукових джерел та законодавства дає можливість зробити висновок про те, що суспільні відносини у медичній сфері як предмет адміністративно-правового регулювання мають такі ознаки:

1. Це суспільні відносини з приводу надання медичної допомоги та медичного обслуговування.
2. Зазначені суспільні відносини мають як публічно-правовий, так і приватно-правовий характер.
3. Суб'єктами діяльності у медичній сфері є заклади охорони здоров'я, реабілітаційні заклади, відділення, підрозділи та фізичні особи - підприємці, які зареєстровані та одержали відповідну ліцензію у встановленому законом порядку, професійно підготовлені медичні працівники.
4. Предмет діяльності у медичній сфері визначається змістом медичної допомоги та медичного обслуговування.

Висновки. Поняття «медична сфера» в законодавстві України не визначене. Це поняття є загальним і застосовується при характеристиці суспільних відносин у сфері охорони здоров'я, медичної допомоги та медичного обслуговування. Аналіз законодавства свідчить про те, що поняття «охорона здоров'я» є більш широким у порівнянні із поняттями «медична допомога» та «медичне обслуговування». Поняття «медична сфера» є складовою частиною більш широкого поняття «сфера охорони здоров'я».

Необхідність підвищення ефективності функціонування механізму надання медичної допомоги та захисту прав пацієнтів обумовлює актуальність подальших досліджень правового змісту суспільних відносин у сфері охорони здоров'я, медичної допомоги та медичного обслуговування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Стеценко С. Г. Медичне право України: підруч. для студ. ВНЗ / С. Г. Стеценко [та ін.] ; Національна академія прокуратури України, Інститут законодавства Верховної Ради України. К. : Правова єдність, 2008. 507 с.
2. Надок З. О. Державне регулювання ринку медичних послуг в Україні: монографія / З. О. Надок ; Класич. приват. ун-т. Запоріжжя : [б.в.], 2008. 296 с.
3. Сенюта І. Я. Медичне право: право людини на охорону здоров'я : [монографія] / І. Я. Сенюта. Л. : Астролябія, 2007. 223 с.
4. Волков В. Д. Медичне право України: практикум / В. Д. Волков, Л. М. Дешко, Ю. В. Мазур ; Донец. нац. ун-т, Донец. нац. мед. ун-т ім. М. Горького. Донецьк : Сучасний друк, 2010. 249 с.
5. Сучасне українське медичне право : монографія / Болотіна Н. Б. [та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., заслуж. діяча науки і техніки України С. Г. Стеценка. К. : Атіка, 2010. 495 с.
6. Стеценко В. Ю. Медичне право України (реформування охорони здоров'я в умовах страхової медицини) : монографія / Стеценко В. Ю., Токарев Г. М. К. : Атіка, 2012. 142 с.
7. Майданик Р. А. Медичне право в системі права України : навч.-практ. посіб. / Р. А. Майданик. 2-ге вид., перероб. і допов. К. : Алерта, 2013. 35 с.
8. Медичне право України : практикум / [уклад. : Сенюта І. Я. та ін.] ; за заг. ред. І. Я. Сенюти. Львів : Світ, 2014. 294 с.
9. Миронова Г. А. Приватноправове регулювання особистих немайнових відносин у сфері надання медичної допомоги: монографія / Г. А. Миронова ; [відп. ред. акад. НАПрН України О. Д. Крупчан] ; НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака Нац. акад. прав. наук України. Київ : НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2015. 308 с.
10. Сенюта І. Я. Цивільно-правове регулювання відносин у сфері надання медичної допомоги: питання теорії і практики : [монографія]. Львів : Медицина і право, 2018. 638 с.
11. Медичне право : навч.-метод. посіб. / [уклад.: Г. В. Муляр, О. С. Ховпун, Г. П. Шуст] ; Акад. праці, соц. відносин і туризму. Київ : Акад. праці, соц. відносин і туризму, 2019. 134 с.
12. Чеховська І. В. Медичне право : навч. посіб. / І. В. Чеховська ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. 479 с.
13. Ямненко Т. М. Правове регулювання медичних послуг: навч. посіб. для студентів спец. 081 «Право» / Ямненко Т. М. ; Нац. авіац. ун-т, Юрид. ф-т. Київ : Вид-во Людмила, 2020. 163 с.
14. Сіделковський О. Л. Єдиний медичний простір України: адміністративно-правові засади створення: монографія / Сіделковський О. Л. ; Міжрегіон. Акад. упр. персоналом. Київ : Чалчинська Н. В., 2020. 325 с.
15. Медичне право : підручник / [С. О. Болдіжар та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С. Б. Булеци, д-ра юрид. наук, доц. М. В. Менджул] ; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Юрид. ф-т. Ужгород : Рік-У, 2021. 719 с.

16. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. К.: «Укр. енцикл.», Т. 5: П-С. 2003. 736 с.
17. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова) та ін. К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2007. 592 с.
18. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
19. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
20. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовтня 2000 р. № 2017-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>

REFERENCES:

1. Stetsenko, S. H. (2008). Medychne pravo Ukrainy. [Medical law of Ukraine]. Natsionalna akademiia prokuratury Ukrainy, Instytut zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy. 507. [in Ukrainian].
2. Nadiuk, Z. O. (2008). Derzhavne rehulivannia rynku medychnykh posluh v Ukraini. [State regulation of the medical services market in Ukraine]. Monohrafiia Klyasych. pryvat. un-t. Zaporizhzhia. 296. [in Ukrainian].
3. Seniuta, I. Ya. (2007). Medychne pravo: pravo liudyny na okhoronu zdorovia. [Medical law: the human right to health care]. Monohrafiia. 223. [in Ukrainian].
4. Volkov, V. D. (2010). Medychne pravo Ukrainy: praktykum. [Medical law of Ukraine: practicum]. Donets. nats. un-t, Donets. nats. med. un-t im. M. Horkoho. 249. [in Ukrainian].
5. Stetsenko, S.H. (Ed), & Bolotina, N.B.(2010). Suchasne ukrainske medychne pravo. [Modern Ukrainian medical law]. Monohrafiia. 495. [in Ukrainian].
6. Stetsenko, V. Yu. & Tokariev, H.M. (2012). Medychne pravo Ukrainy (reformuvannia okhorony zdorovia v umovakh strakhovoi medytsyny). [Medical law of Ukraine (health care reform in the conditions of insurance medicine)]. Monohrafiia. 142. [in Ukrainian].
7. Maidanyk, R. A. (2013). Medychne pravo v systemi prava Ukrainy. [Medical law in the legal system of Ukraine]. Navch.-prakt. posib 2-he vyd., pererob. i dopov. 35. [in Ukrainian].
8. Seniuta, I.Ia. (Ed.) (2014). Medychne pravo Ukrainy. [Medical law of Ukraine]. Praktykum. 294. [in Ukrainian].
9. Myronova, H. A. (2015). Pryvatnopravove rehulivannia osobystykh nemainovykh vidnosyn u sferi nadannia medychnoi dopomohy. [Private law regulation of personal non-property relations in the field of medical care]. Monohrafiia. NDI pryvat. prava i pidpriemnytstva im. F. H. Burchaka Nats. akad. prav. nauk Ukrainy. Kyiv. 308. [in Ukrainian].
10. Seniuta, I. Ya. (2018). Tsyvilno-pravove rehulivannia vidnosyn u sferi nadannia medychnoi dopomohy: pytannia teorii i praktyky. [Civil and legal regulation of relations in the field of medical assistance]. Monohrafiia. 638. [in Ukrainian].
11. Muliar, H.V., & Khovpun, O.S., & Shust H.P. (2019). Medychne pravo. [Medical law]. Akad. pratsi, sots. vidnosyn i turyzmu. 134. [in Ukrainian].
12. Chekhovska, I. V. (2020). Medychne pravo. [Medical law]. navch. posib. Un-t derzh. fisk. sluzhby Ukrainy. 479. [in Ukrainian].
13. Yamnenko, T. M. (2020). Pravove rehulivannia medychnykh posluh. [Legal regulation of medical services]. navch. posib. dlia studentiv spets. 081 «Pravo». 163. [in Ukrainian].
14. Sidelkovskiy, O. L. (2020). Yedyni medychnyi prostir Ukrainy: administratyvno-pravovi zasady stvorennia. [The unified medical space of Ukraine: administrative and legal principles of creation]. Monohrafiia. 325. [in Ukrainian].
15. Boldizhar, S.O., & Buletsa S.B., & Mandzhul, M.V. (2021). Medychne pravo Pidruchnyk. 719. [in Ukrainian].
16. Shemshuchenko, Yu.S. (2003). Yurydychna entsyklopediia: V 6 t. [Legal encyclopedia: In 6 volumes]. Т. 5: P-S. 736. [in Ukrainian].
17. Averianov, V.B. (Ed), та інш. Administratyvne pravo Ukrainy. [Administrative law of Ukraine]. Akademichnyi kurs. pidruchn u dvokh tomakh. Tom 1. Zahalna chastyna. 592. [in Ukrainian].
18. Konstytutsiia Ukrainy. (1996, June 28). [Constitution of Ukraine]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
19. "Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia" (1992, November 19). [Fundamentals of Ukrainian legislation on health care]. Zakon Ukrainy № 2801-XII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> [in Ukrainian].
20. Pro derzhavni sotsialni standarty ta derzhavni sotsialni harantii (2000, October 5). [On state social standards and state social guarantees]. Zakon Ukrainy № 2017-III. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 7.05.2021